

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Ilona Bokrová

Název práce: Postoj k duševně nemocným z mezikulturní perspektivy

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě):

Dr. Tereza Zíková

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Cíl práce není v úvodu zcela jednoznačně stanoven, proto je obtížné určit, do jaké míry byl naplněn. Autorka vymezuje v úvodu pouze cíl výzkumu (s. 2), kterým má být vyhodnocení začlenění nemocných se schizofrenií do společnosti a jejich vnímání toho, jak se k jejich chorobě staví společnost. Výstupy z výzkumu předložené v práci však k tomuto cíli nesměřují.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost přílohy apod.):

V úvodu je vcelku zeširoka zmateně pojednáno o různých aspektech, které se více či méně vztahují k tématu práce, nicméně např. zmínka o tom, že práce (resp. vlastní výzkum) bude pojednávat mj. o schizofrenii, zde chybí. Autorka následně plynule přechází v kap. 2 a 3 k tématu šamanismu, bez určité provázanosti s úvodem i vlastním výzkumem práce. V kap. 4 se věnuje šamanismu v Jižní Americe, následuje část 5 o rostlině amazonského léčitelství – Ayahuasca. Tyto části práce možná mohou být považovány v jiném kontextu za vcelku přijatelný komplít, ovšem zde mi zcela uniká jejich zařazení do kontextu práce, navíc se nabízí otázka, proč je kap. 5 ve srovnání s ostatními částmi práce věnován tak velký prostor. Kapitola 6 a 7 (obě strana 11) snad ani kapitolou není, proto je obtížné se k nim vyjádřit. Kap. 8 má pojednávat o jakési „šamanské krizi“, aniž by bylo jasné, co to přesně je, i když je zde zmíněno, že „*antropologové... odmítají na tyto krize pohlížet jako na duševní poruchy*“ (s. 12).

U kapitoly 9 – duševní nemoci ve starověkých civilizacích - je opět zase trochu nejasný smysl jejího zařazení (což odpovídá nejasně nastavenému cíli práce – pokud by byl cíl práce více zpřesněn, možná by kapitola měla v práci svůj smysl), navíc není (a v kontextu bakalářské práce ani nemůže být) zpracována jinak, než velmi povrchně, zde navíc s využitím v podstatě jedné publikace (Vencovský 1996). V kapitole 10 je učiněn poměrně výrazný „skok“ k tématu trepanace lebky, lodi bláznů a inkvizici, opět se nabízí otázka nad cílem této části práce. Celá kap. 11 je následně nesouvislým textem (s. 19-20), spíše jakýmisi výpisky z literatury. Kap. 12 přeskakuje na téma ústavů, kde je na 2 stranách pojednáno o vývoji ústavů na českém území, v Plzni a Dobřanech (?). Kap. 13 se věnuje tématu psychózy, kde se mj. dočítáme (s. 23) nešťastně formulované generalizace, že „*typické bludy se mohou v různých kulturách lišit. Například Severoameričan s perzekučním bludem bude mít strach spíše z tajné informační služby, u člověka z Karibiku se budou obdobné symptomy projevovat strachem, že bude uřknut...*“ V kap. 14 je vlastně i vcelku dobře definovaná schizofrenie, ale proč až zde, když je toto téma i předmětem vlastního výzkumu. V kap. 15 mi uniká, proč je představen výčet detailního vymezení schizofrenie dle mezinárodní klasifikace (s.26-27). Kapitola 17 skáče k tématu arteterapie, čtenář se domnívá, že toto téma možná bude součástí výzkumu... Kapitola 18 (historka o uříznutém uchu Van Gogha a sebevraždě Otakara Lebedy) je také zcela nad rámec práce. V kapitole 19 je konečně představen vlastní výzkum, ovšem hodně zkratkovitě, schází bližší upřesnění metod

výzkumu, postupu v rámci výzkumu a určitá sumarizace, analýza a/či interpretace dat. Oceňuje alespoň představené kazuistiky, ovšem ty mají spíše charakter přílohy než textu představujícího výstupy z výzkumu. Závěr práce je rovněž rozporuplný.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.:*)

Práce splňuje po formální stránce nároky kladené na bakalářskou práci. Členění práce na kapitoly je nelogické, řada hlavních kapitol obsahuje jen 1 odstavec. Jazykový projev je místy zcela neodborný, bez zdrojů (např. s. 31). Přílohy jsou dobré.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.:*)

Při čtení práce je čtenář po celou dobu zmaten, o čem vlastně práce pojednává a k čemu směřuje – je o šamanismu, schizofrenii, o duševních chorobách v různých kontextech a časech nebo tak od všeho trochu? Práce postrádá jasně vymezený cíl, skáče nesouvisle od tématu k tématu, představuje velmi obecné kapitoly, neboť žádnému tématu není (a ani nemůže být) věnován dostatečný prostor. Práci schází teoretické uchopení opřené o relevantní antropologické zdroje; část využitých pramenů je spíše z oblasti populárně naučných (někdy i jen popularizačních) prací (např. Grof-Grofová, 1999). Lze ocenit téma vlastního výzkumu a práci autorky v terénu – výstupy z výzkumu se však (bohužel) v práci neobjevují nebo jsou zde uvedeny jen náznakem v závěru práce.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

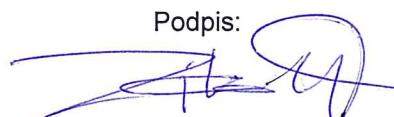
6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):
Nedoporučuji k obhajobě.

Doporučuji práci přepracovat, jasně definovat a zúžit cíl práce - zacílit práci úzeji k tématu vlastního výzkumu a teoretické části práce navázat přímo na zkoumané téma (nikoliv např. na popis situace v Jižní Americe či Oceánií).

Datum:

11.5.2015

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

